

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIJY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

Mualliflar:	Shoira Bobomurodova – O'zbek tili va adabiyoti kafedrasini mudiri, dotsent I. Alimardanova – TISU, O'zbek tili va adabiyoti kafedrasini o'qituvchisi M. Qobilov – TISU, O'zbek tili va adabiyoti kafedrasini o'qituvchisi
E-mail:	shoira1475@gmail.com
Tashkilot:	iroda_alimardanova@tues.uz Termiz iqtisodiyot va servis universiteti O'zbek tili va adabiyoti kafedrasini
Taqrizchilar:	Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Z. Kadirova Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) A. Esanov

Mazkur sillabus o'quv-uslubiy Kengashining 2024-yil 30-avgustdagi i-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur sillabus Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakultetining 2024-yil 28-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur sillabus O'zbek adabiyoti va adabiyoti kafedrasining 2024-yil 27-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i Z. Turayev

Fakultet dekani: S. Bazarov

Kafedra mudirini: Sh. Bobomurodova

Tuzuvchilar: Sh. Bobomurodova

I. Alimardanova

M. Qobilov

AKADEMIK YOZUV

FANI BO'YICHA

SILLABUS

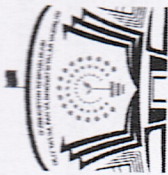
Kunduzgi ta'lim uchun

Bilim sohasi: 600 000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari

Ta'lim sohasi: 610 000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari

Ta'lim yo'nalishi: 60610100 – Axborot tizimlari va texnologiyalari

Termiz – 2024

Modul / FAN SILLABUSI

IQTISODIYOT VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FAKULTETI

60610100- Axborot tizimlari va texnologiyalari

Fan nomi:	Akademik yozuv
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	AKY1104
Yil:	I
Semestr:	I semestr
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza:	30
Seminar:	-
Amaliy mashg'ulot:	30
Mustaqil ta'lim:	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

I. MODUL TAVSIFI (Description)

II. FANNING MAZMUNI

Fanning maqsadi(FM)

FMI	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalar tomonidan yozma aloqani amalga oshirish zarur bo'lgan qismda rahbar yoki ta'lim bo'yicha mutaxassisning muvaffaqiyatli kasbiy faoliyati uchun zarur bo'lgan barcha kompetensiyalarni shakllantirishdan iborat., axborot manbalari bilan ishlash, axborotni tanqidiy baholash, o'z g'oyalarni ilgari surish va professional matnli hujjatlarni yaratish
-----	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1	Ona tili va adabiyot
2	Matnshunoslik
3	Uslubshunoslik
4	Mantiq
5	Tadqiqot metodologiyasi

Ta'lim natijalari(TN)

Bilimlar jihatidan

TN1	Talabalar akademik yozuvning asosiy qoidalari, strukturalari va uslublarini bilishlari kerak. Bu yozuv turining talablarini, aniq va mantiqiy ifodalash usullarini o'z ichiga oladi
TN1	Akademik matnlarda ishlatiladigan maxsus leksika, grammatik konstruksiyalar va uslubiy vositalar haqida chuqur bilimga ega bo'lish
TN3	Ilmiy manbalar bilan ishlash, to'g'ri iqtibos keltirish, manbalar ro'yxatini tuzish va plagiatning oldini olish qoidalarini bilish
TN4	Ilmiy tadqiqotlarni qanday tashkil qilish, ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish, tadqiqot savollarini shakllantirish va natijalarni yozma tarzda ifodalash bo'yicha bilimlar
TN5	Talabalar akademik yozuvning turli shakllarini (esse, tadqiqot maqolalari, ilmiy hisobotlar va boshqalar) bilishlari va ularning xususiyatlarini tushunishlari kerak

Ko'nikmalar jihatiidan	
TN6	Murakkab mavzularni yozma shaklda aniq va mantiqiy tarzda ifodalash, mavzuni chuqur tahlil qilish va izchil fikr yuritish qobiliyati.
TN7	Ilmiy va akademik uslubda yozish, aniq va mazmunli jumlatlar tuzish, kerakli leksik va grammatik vositalardan to'g'ri foydalanish.
TN8	Manbalardan to'g'ri iqtibos olish, plagiatning oldini olish, va ilmiy manbalarni to'g'ri formatda ro'yxatga olish qobiliyati.
TN9	Tadqiqot savollarini shakllantirish, ma'lumotlarni to'plash va ularni tahlil qilish, shuningdek, tadqiqot natijalarini mantiqiy va izchil yozma shaklda bayon qilish qobiliyati.
TN10	Yozma ishlarni tahrir qilish, grammatik, stilistik va mantiqiy xatolarni aniqlash va tuzatish qobiliyati

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Akademik yozuvning asosiy tushunchalari va tamoyillari
M2	Akademik matn turlari: maqola, referat, dissertatsiya
M3	Mavzu tanlash va reja tuzish
M4	Ilmiy uslub va til xususiyatlari
M5	Tadqiqot savollari va gipotezalarini ishlab chiqish
M6	Ilmiy manbalarni izlash va ularni baholash
M7	Ilmiy manbalarni keltirish va stilistika
M8	Akademik yozuvda plagiat va uning oldini olish
M9	Akademik yozuvda tahlil va izoh berish
M10	Akademik yozuvda xulosa chiqarish
M11	Akademik yozuvning mantiqiy tuzilishi
M12	Yozma ishlarni tahrirlash va qayta ishlash
M13	Ilmiy ishning kirish qismi va uning ahamiyati
M14	Natijalar va ularni taqdim qilish
M15	Akademik yozuvning yakuniy qismi: tahlil va xulosa
J№	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)
A1	Akademik va badiiy matnlarni solishtirish, ularning o'ziga xos

tamoyillarini aniqlash	
A2	Maqola va dissertatsiya matnlarini tahlil qilish
A3	Berilgan mavzularga reja tuzish va ularni baholash
A4	Berilgan ilmiy matnning uslubiy tahlilini o'tkazish
A5	Gipotezalar tuzish va ularni tadqiqot savollari bilan bog'lash
A6	Akademik ma'lumotlar bazasidan manbalarni topish va tahlil qilish
A7	Manbalarni keltirish qoidalarini o'rganish va ularni amaliyotda qo'llash
A8	Berilgan matnlarda plagiatni aniqlash va uni oldini olish usullarini muhokama qilish.
A9	Berilgan matnni tahlil qilish va izoh berish
A10	Turli xulosalarni tahlil qilish va ularni to'g'ri shakllantirish.
A11	Matnning mantiqiy tuzilishini tahlil qilish.
A12	Berilgan matnni tahrir qilish va tahlil qilish.
A13	Ilmiy ishning kirish qismi misolida muhim jihatlarni aniqlash
A14	Natijalarni vizual va matn shaklida taqdim qilish usullarini o'rganish.
A15	Berilgan matnlarda yakuniy xulosalarni tahlil qilish

Mustaqil ta'lim (MT) (1-semestr)		60
1	Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish	15
2	Talabning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularni chuqur o'rganish	15
3	O'rganilmagan, muammoli mavzular bo'yicha tezis, maqolalar tayyorlash	15
4	Badiiy asarlarni o'qish va mutolaa qilish	15

Asosiy adabiyotlar	
1.	Kadirova Z.Z.Akademik yozuv.O'quv qo'llanma.–Termiz: "Globe Edit" , 2024. – 110 b.
2.	Gayubova K.A., Yulanova N.D. Akademik yozuv. O'quv qo'llanma. – Toshkent.: 2023
3.	Matyazova N.S. Akademik yozuv. – Toshkent.: "METHODIST NASHRIYOTI" 2024
4.	Короткина И.Б. Модель обучения академическому письму. Учебное

	пособие для вузов. Москва. Юрайт 2021
5.	Аминов М., Мадвалиев А., Махкамов Н., Махмудов Н. Иш юритиш (амалий кўлланма). Тошкент, 2009 й.
6.	Shamsimuhamedov I. Diplomatik terminlar izohli lug'ati. T.: "Donishmand ziyosi", 2021.
7.	Samarov R.S. Harbiy atamalarning yangi izohli lug'ati. T. "Innovatsiya-Ziyo". 2020.
8.	Madvaliyev A., Mahkamov N., Ko'chimov Sh., Miraxmedova Z. va b.T. Ijtimoiy-siyosiy terminlarning qisqacha izohli lug'ati. "Shaffof". 2020.
	Qo'shimcha adabiyotlar
1.	Jiyanova N., Mo'yidinova O.. Nutq madaniyati. T.: "Ilm ziyo zakovat", 2019. 221 b.
2.	Qo'ng'urov R., Begmatov E., Tojiyev Yo. Nutq madaniyati va uslubiyat asoslari.- T.: "Fan", 1992, 254 b.
3.	Husanov.N., Rasulov, Mo'yidinov Q. Nutq madaniyati va notiqlik san'ati.-T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2006.
4.	Ахмедова М. Нутк маданияти ва профессионал нотиклик. ТАТУ, 2017, 114 б.
5.	Muhiddinova X.S., Abdullayeva N.A.. Rasmiy uslubning diplomatik turlari. T: 1997 y.
6.	Jerald Alfred, Charles Brusaw, Walter Oliu. Handbook of technical writing. New York Copyright 2003.
7.	Stephen Bailey. Akademic writing Handbook for international student's London, 2015

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar favsiya etiladi:

- a) 5 baho (90-100 ball) olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- Fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritga olsa;
  - Fandagi mavzulami bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasga;
  - fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
  - fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
  - berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
  - konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;

- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa;

b) 4 baho (70-89 ball) olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasga;
  - fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
  - fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
  - fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
  - fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
  - fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
  - fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.
- v) 3 baho (60-69 ball) olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
  - fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
  - bayon qilish ravon bo'lmasa;
  - fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
  - fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
- g) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho(0-59 ball) bilan baholanishi mumkin:**

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.